

Hallintovaliokunta

20.4.2017

**Maakunnan palvelujen järjestäminen ja tuottaminen,
palvelukeskukset, toiminta markkinoilla / sosiaali- ja
terveydenhuolto**

Tuija Kumpulainen, lääkintöneuvos, STM
Virva Juurikkala, erityisasiantuntija, STM

Järjestämisen ja tuottamisen erottaminen

- Maakunta sote-järjestäjänä tarvitsee
 - hyvän tilannekuvan alueensa
 - asukkaiden tarpeista nyt ja tulevaisuudessa
 - palveluverkosta ja sen toimivuudesta
 - uskottavan suunnitelman palveluiden toteuttamisesta
 - minne ja miten paljon palveluita sijoitetaan?
 - saatavuustavoitteet
 - mahdolliset tuotantotavat ja tuottajat
- Terveysthuollon osaaminen on nyt hajallaan kunnissa ja sairaanhoitopiireissä, sosiaalihuollossa tilanne vaihtelee kunnittain
 - joissain paikoissa jo yhteinen toimintamalli, mikä helpottaa perustilanteen arviointia

Sote-palveluiden järjestäminen: Yhtiöittäminen ja palvelulaitokset

- Yhtiöittäminen
- järjestämislaisissa yleisperiaatteet
- valinnanvapauslaki vaikuttaa sote-palveluiden yhtiöittämisen määrään (esim. suoran valinnan palvelut)
- Palvelulaitokset
- digitalisaation tukeminen, ICT-palvelujen uudistaminen
- tiloihin liittyvät ratkaisut ovat merkittäviä
 - tulevaisuuden rakentamisen hallinta?

Maakunta järjestäjänä

- Maakunta tarvitsee osaamista: miten saadaan eri tahoilla olevat tekijät töihin maakunnan palvelukseen?
 - erikoissairaanhoidossa mittavaa osaamista, joka painottuu vaativaan lääketieteeseen ja raskaaseen hoitoon
 - kunnissa tieto väestöstä, sen tarpeista ja peruspalveluista
 - sosiaalipalvelut ja terveyspalvelut
- Koordinaation ja osaamisen turvaaminen
 - maakunta järjestäjänä kuntaa isompi → paremmat mahdollisuudet kokonaisuuden hallintaan
 - yhteistyöalueen koordinointi
 - maakuntarajat ylittävän yhteistyön mahdollisuudet
- Eri mahdollisuuksien hyödyntäminen ml. ostopalvelut

Esimerkkejä tulevista rajapinnoista kuntiin

- Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto siirtyy maakunnalle, koulukuraattorit ja koulupsykologit jäävät kuntien palvelukseen
- Hyvinvoinnin edistäminen maakuntien ja kuntien tehtävää (ml. liikuntatoimen kanssa tehtävä yhteistyö)
- Lapsiperheiden palvelut: neuvolat ja sosiaalityö maakunnalla, varhaiskasvatus ja koulut kunnalla
- Vapaaehtoistyön ja järjestötyön yhteistyökumppanit tulevaisuudessa ml. avustukset?

Erityispiirteitä sosiaalihuollossa

- Nykyisin asiakkaiden tarpeet ja palvelujärjestelmän tarjonta eivät aina kohtaa → maakunnilla on paremmat mahdollisuudet arvioida palvelutarvetta, suunnata voimavaroja ja yhtenäistää käytäntöjä
- Palvelujen sisällön ja saatavuuden yhdenmukaistuminen hyödyttää erityisesti haavoittuvien asiakasryhmien palveluita (esim. lastensuojelu, vammaispalvelut)

Miten tuloksiin ja tavoitteisiin ml. säästöt päästään?

- Valtakunnallinen ohjaus, julkinen palvelujen laatua ja saatavuutta koskeva tieto sekä digitalisaatio tukevat arjen toteuttamista
 - säännökset yleistasoisia, joten tarkka arviointi on vielä vaikeaa
- Keskeinen tekijä on maakunnan toimeenpano, pitkäjänteinen kehittäminen ja uusien toimintamallien käyttöönotto